

ספר הזנוח והתקנת - המוסק לנרות תורנית

ג' ל' י' ו' נ' ו' ת' ל' ע' ו' ו' כ' פ' ר' ש' ת' ה' ש' ב' ו' ע'
ערוכים בידי נחמה לייבוז - סנה התסע-עטרה

חיי-טרה (חש"ר)

פרק כ"ד.

א. משנה

ספור הכתוב	ספור העבר
1) א. ו'ת' ב'ר'ך את אברהם בכל	ל"ה. ו'ת' ב'ר'ך...מאד ויגדל ויתן לו צאן ובקר וכסף וזהב ועבדים וספוחות ובמלים וחמורים
2) ג. ואשכיעך ב'ה' אלוקי הסמים ואלוקי הארץ	לז. ויטביעני אדני לאמר
3) ד. אשר לא תקח אשה לבני מבנות הכנעני אשר אנכי יושב בארצו	א. לא תקח אשה לבני מבנות הכנעני אשר אנכי יושב בארצו
4) ז. כל אל ארצי ואל מולדתי חלן	ב. אם לא אל בית אבי חלן
5) ח. ולקחת אשה לבני ליצחק	ג. ולקחת אשה לבני
6) ט. אולי לא חאבה האשה ללכת אחרי אל הארץ הזאת	ד. אולי לא תלך האשה אחרי
7) י. החשב אטיב את בנך אל הארץ אשר יצאת משם	ה. אסר תחלכתי לפניו
8) יא. אלוקי חסמים אסר לקחני מבית אבי ומארץ מולדתי ואסר דבר לי.	ו. יסלה מלאכו אתך ולקחת אשה לבני ממספחתי מסביח אב
9) יב. יסלה מלאכו לפניך ולקחת אשה לבני משם	ז. יסלה מלאכו אתך ולקחת אשה לבני ממספחתי מסביח אב
10) יג. דק את בני לא חשב טמה	ח. אלקי אדני אברהם אס יסן נא מצליח דרכי אשר אנכי הולך עליה.
11) יד. אלוקי אדוני אברהם הקרה נא לפני ועטתחסדי עם אדוני אברהם	ט. גם אחת טפה וגם לגמליך אטאב היא האטפ אשר הוכיח ה' לבן אדוני
12) יו. ואמר: טחה וגם גמליך אטקה אותה הוכחת לעבדך ליצחק ובה אדע כי עשית חסד עם אדוני	י. אמי טרם אכלה לדבר אל בני
13) יז. ויהי הוא טרם כילה לדבר	יא. ואמר אליה: חסדיני נא
14) יח. ויאמר: חגמאיני נא טעס טים מלך	יב. וחמהר וחורד כדה מעליה וחאמר: טחא
15) יט. וחאמר: טחא אדני וחמהר וחורד כדה על ידה וחשקו	יג. וגם גמליך אטקה
16) כ. וחכל לחשקותו וחאמר: גם לגמליך אטאב עד אח כלו לשחוח	יד. ואשה וגם הגמלים השקתם
17) כא. וחמהר וחעל כדה על חשקו וחורד לו...לסאב וחאב לכל גמליו	יז. ואטאל אותה כח מי את וחאמר כח בחואל...
18) כב. ויהי כאשר כלו לשחוח ויקח האיש נזם זהב...ושני צמידים על ידיה עשרה זהב טעקלס	יח. ואסים חנזם על אפה וחצמידים על ידיה.
19) כג. ויאמר: כח מי אה? הנידי נא לי היס בית אביך מקום לנו ללון	יט. ואקד ואשתחוו לה ואברך את ה' אלוקי אדוני אברהם
20) כד. ויקד האיש ויטחאו לה ב'ר'ך ה' אלוהי אדוני אברהם אשר לא עזב חסדו ואמחו מעם אדני אנכי בדרך נחני ה' בית אחי אדוני	כ. אחר הנחני בדרך אמת לקחת את ב' אחי אדוני לבנו

- (1) הסברה את סבת הסנויים שבספור העבד (גם ההוספות, גם ההסמכות וגם הסנויים בסדר) ביחוד בקורות 1, 2, 5, 7, 8, 10, 17, 18.
- (2) נסה למצוא מה הוא המכנה המשותף לכל הסנויים שבס סנה העבד את דברי אברהם, את דברי עצמו, את דברי רבקה ואת קורות המציאות.

ג. שאלה כללית:

בעל עקדת יצחק (ר' יצחק עראמה, בספרו בסוף המאה ה-15) שואל בכפלי פרטת אליעזר עד ארבע פעמים, "הרי היה יכול להיות מקצר ועולה כמנהג?"

- (1) הסבר לאלו ארבע פעמים יכון?
(2) חן דוגמאות שבו הכתוב "מקצר כמנהג"?
(3) נסה לענות לעוסיתו, למה אין התורה כסתפקת באמרה "ויספר העבד לבתואל וללבן את כל הדברים אשר עשה", רוגמת הנאמר בסוף הפרק בבואו של יצחק? ולמה מקצרת התורה בפסוק ס"ו באמרה "ויספר העבד ליצחק את כל הדברים אשר עשה" ואינה מביאה כאן את הספור עצמו במקום להביאו למעלה (ל"ה-מ"ח)?

ג. לנקודת 4 ד' כי אל ארצי ואל מולדתי חלך | ל"ז. אם לא אל בית אבי חלך ראב"ע: אל ארצי - זאת חרן סדר שם ואל מולדתי: אור כסדים.

רשב"ם: אל ארצי - ולא לאותם סאינס קרובי אלא 'למולדתי' טבארי חלך רשב"ן: ... ויתכן סיהיה טעם "אל ארצי ואל מולדתי" - ארצי ומספחתי, כי גם באנשי ארצו לא יחפץ, רק במספחתו (וכן 'ז') "ולקחת אשה לבני משם", רמז אל "מבית אבי" וכן אמר העבד (מ') "ולקחת אשה לבני מספחתי וביית אבי". ואחר (מ"א) "כי חבוא אל מספחתי"...

עקדת יצחק: ... כי העבד כחס להם בכל מה שאמר "מספחתי" ומבית אבי" כי חנה אברהם לא הזכיר לו אב ומספחה כלל, רק ארצו ומולדתו. ... מה שזכר העבד בדבריו כי אם "אל בית אבי חלך" מה שלא זכר זה אברהם בצואתו כלל, הוצרך להוסיף זה, לפי מה שנחחדש לו ההודמנות הנפלאה מהיות העלמה היוצאת ממספחתו, כי ראה שיאות מאד, שיבינו ממנו, שלא היהירג אברהם מבנות עם ארצו להיותו מואס בו (בעם הכנעני) מיתר העמים, אלא דק כדי לחדור על מספחתו ובית אביו ראשונה, כמספט המעוליה. ולזה היה שזכר תמיד 'מספחה' ו'בית אבי' ולא אמר 'ארצי ומולדתי' כאשר אמר אדוניו.

- (1) מה ההבדל בין תפיסותיהם של הפרטנים? (סדרם לקבוצות)
(2) טיט לב לפרוסס הסונה של מלך "מולדת"
(3) לאינו מסחי התפיסות יס להביא ראיה ממ"ב ז': סאול שאל האיס לנו ולמולדתנו וכו'.

א. (3) טיט לב: לפי כל אחת מן החסוכות הנחנות לסנוי זה סל נקודה 4 יט להבין גם את חכליתו סל המבחן סערך אליעזר הסבר' לסט מה עשה אליעזר מה טעסה על יד הנאר בהתאם לקירוסו סל חרמב"ן ולסט מה - בהתאם לפרוסס של בעל עקדת יצחק?

(4) איזו מסחי התפיסות נראית לך יותר מחאיסה למגמה כל הפרק?

ד. לנקודה 43 טרם כלה לדבר | טרם אכלה לדבר אל לבי

אור החיים ד"ה אל לבי: סלל, כי לא שמעתו אזן, לחוט שתקעת הנערה לצד מה ששמעה.

הסבר, האם מסחלב פרוש זה עם פרושך הכללי לכל סנוי ספור העבד?

ה. לנקודה 15 - 16 י"ח ותאמר: שחה אדוני ותמהר ותורד כדה... ותכל להשקותו ותאמר גם לגמליך אטאב	מ"ן ותאמר: שחה - - - וגם גמליך אטקא
---	-------------------------------------

תירס: י"ח: אין היא מדברת עדיין על הבמלים, כפי שקוה העבד (פ' י"ד), ואף זה לסבחה. אין היא פספטניה המרפארת במעסיה הטוכים. רק אחרי סטחה כדי רויה, מביעה היא לשאוב גם לגמליו, ולא רק לשאוב לחם אלם "עד אם כלו לסתות" (וידוע מה גדולה כמות הכים, שסוחה גמל לאחר עברו מדבר ולאחר שהחרוקן "מחסנו" חמלימי).

פ"ו: העבד הסמיט בספורו כל קוי העדינות בהנהגות רבקה. יס סנו בני אדם סבהם כל המדבר ברוט או בהתלהבות חסוד. בראותם אותו מחפעל, מיד יעלו כהם חסנות, סמא אין לסלוד על מעסיותו ועל "סולידיות" הצעתו.

החוכל לחסביר את הסנויים חל'ל נאטצר אחר?